

Struktury uzasadniania

Jacek Ziobrowski

Struktury uzasadniania

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2019

Recenzje:

prof. dr hab. *Joanna Górnicka*

prof. dr hab. *Wojciech Sady*

Redaktor prowadząca:

Anna Raciborska

Redakcja:

Marek Szczepaniak

Korekta:

Marek Szczepaniak, Joanna Barska

Projekt okładki:

Katarzyna Juras

Copyright © 2019 by Jacek Ziobrowski

Copyright © 2019 by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka
z o.o.

Wydanie publikacji zostało dofinansowane
przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie

ISBN 978-83-7383-979-3

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa

tel./faks 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91

dział handlowy: jak wyżej, w. 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii, Marki k. Warszawy

Spis treści

Wprowadzenie	9
---------------------------	---

Część I Struktura uzasadniania

Rozdział 1	
Uzasadnienie przekonania	21
Przekonanie	21
Przekonanie jako nastawienie sądzeniowe	22
Rodzaje i własności przekonań	26
Wiedza a przekonanie	29
Uzasadnienie	30
Uzasadnienie jako własność przekonania	30
Uzasadnienie epistemiczne	31
Rodzaje i własności uzasadnienia	33
Ogólna definicja uzasadnienia i związane z nią kontrowersje	34
Odmiany internalizmu i eksternalizmu w teorii uzasadniania	38
Rozdział 2	
Kwestia nieskończonego regresu uzasadnień	42
Epistemiczny regres w nieskończoność	42
Argumenty z regresu	47
Sceptycyzm	54
Rozdział 3	
Infinityzm	58
Infinityzm Kleina	59
Zarzuty przeciwko infinityzmowi	66
Infinityzm mieszany Aikina	71

Rozdział 4	
Koherentyzm	77
Główne tezy i rodzaje koherentyzmu	77
Koherencja według BonJoura	81
Koherencja według Bartelbortha	86
Zarzuty przeciwko koherentyzmowi	91
Związki systemu przekonań ze światem	
według BonJoura	94
Modyfikacje Bartelbortha.	100
Odejscie od koherentyzmu.	103

Rozdział 5	
Fundacjonizm	107
Główne tezy i rodzaje fundacjonizmu.	107
Fundacjonizm Kartezjusza.	112
Fundacjonizm mocny i umiarkowany.	118
Zarzuty przeciwko fundacjonizmowi	122
Fundacjonizm BonJoura	128
Fundacjonizm Audiego	135

Rozdział 6	
Kontekstualizm	146
Główne tezy i rodzaje kontekstualizmu	146
Koncepcja Annisa	149
Koncepcja Williamsa	152
Zarzuty przeciwko kontekstualizmowi Williamsa	166
Wybór koncepcji	170

Część II

Uzasadnianie przekonań moralnych

Rozdział 7	
Uzasadnianie w moralności	181
Kwestia prawdziwości przekonań moralnych	182
Kwestia racji moralnych	184
System przekonań moralnych	196

Rozdział 8	
Koncepcje i racje etyczne	199
Rodzaje koncepcji etycznych	199
Klasyfikacje koncepcji etycznego działania	202
Koncepcje deontologiczne	215
Koncepcje konsekwencjalistyczne	224
Utylitaryzm	224
Konsekwencjalizm nieutilitarny	233
Uwagi o koncepcjach wartości	238
Etyka cnót	240
Etyka sytuacyjna	245

Rozdział 9	
Struktury uzasadniania przekonań moralnych	256
Fundacjonizm	257
Koherentyzm	261
Kontekstualizm	266
Uzasadnianie bez racji ogólnych	272
Eklektyczny charakter struktury uzasadniania	278

Część III

Wittgenstein o strukturze systemu przekonań

Rozdział 10	
Wittgenstein o podstawach systemu przekonań	285
„Trzeci” Wittgenstein	286
Rozprawy Moore’a	295
Wiedza a pewność	302
Obraz świata	308
Zdania-zawiasy	312
Zdania pewne a prawda	314
Klasyfikacje zdań-zawiasów	322
Fundamenty systemu	330

Rozdział 11	
Wittgenstein i struktura uzasadniania	337
Interpretacja Strolla	343

Interpretacja Williamsa	348
Interpretacja Mosera	354
Interpretacja Caraway	356
Źródła rozbieżności w interpretacjach	358
Kontekstualizm Wittgensteina	359
Zakończenie	363
Bibliografia	371
Indeks nazwisk	391
Summary	397
Zusammenfassung	408